

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ראש השנה - י"ח

- שניים שעלו למיטה מאותו חולי או שעלו לגרדום, אחד ניצל והשני לא. מדוע?
 ר' מאיר - הניצול התפלל תפילה שלימה בכוונה ונענה. השני לא התפלל תפילה שלמה.
 ר' אלעזר - הניצול התפלל קודם גזר הדין, השני לאחר גז"ד [ומוכח שנחלקו תנאים אם גז"ד דיחיד מתבטל]
 לר' יצחק - יפה צעקה בין קודם גז"ד בין לאחר גז"ד.
- האם גזר דין של ציבור נקרע?
 כשאין עמו שבועה - נקרע. דכתיב "כבסי מרעה" וכשיש עמו שבועה "... נכתם עוונך לפני"
 המקור: מהשבועה לבית עלי שלא יתכפר עוונם בזבח ומנחה. אמנם רבה אמר שע"י תורה כן מתכפר. ואביי אמר תורה וגמ"ח.
 ושניהם היו מבית עלי ואעפ"כ האריכו יותר מ-20 שנה כיון שעסקו בתורה. רבה עד 40, אביי שאף עסק בגמ"ח עד 60.
 מעשה במשפחה בירושלים שהיו מתים בני י"ח. אמר להם ר' יוחנן לעסוק בתורה וחיו. ונקראו משפחת ר' יוחנן.
 המקור ש'של ציבור אע"פ שנחתם נקרע: שנא' "כה' אלוקינו בכל קראנו אליו"
 הפסוק "דרשו ה' בהמצאו" מדבר על יחיד ובעשרת ימי תשובה.
 וכן מצינו שה' נגף את נבל כעבור עשרה ימים ואמר ר"נ שהמתין לו הקב"ה עשרת ימי תשובה. ובשם רב: כנגד עשר לגימות שנתן נבל לעבדי דוד.
- בראש השנה כל באי עולם עוברים לפניו כ'בני מרון' מה הביאור?
 א. בני אמרנא - כבשים העוברים דרך מעבר צר כדי לעשרם.
 ב. כמעלות בין מרון - דרך צרה.
 ג. כחילות בית דוד - שמונים אותם ביציאתם לקרב.
 והוסיף רבב"ח - כולם נסקרים בסקירה אחת. וכ"מ "היוצר יחד לבם" רואה כולם בסקירה אחת "המבין אל כל מעשיהם" דן כ"א לפי מעשיו.
- על אלו ששה חודשים יוצאים השלוחים להודיע מתי קדשו החודש, ומדוע אלו?
 ניסן - מפני הפסח. אב - מפני התענית. אלול - מפני ר"ה. תשרי - מפני תקנת המועדות. כסלו - מפני חנוכה. אדר - מפני פורים.
 וכשביהמ"ק היה קיים יצאו אף על אייר מפני פסח שני.
 הטעם שלא יצאו על תמוז וטבת שפירוש הפסוק "הצום הרביעי" וכו', שכשיש שלום [אין יד נכרים שולטת] יהיו לששון ושמחה. וכשיש גזרות שמד, צום. וכשאין שלום ואין גזירה תלוי ברצונם. וכיון שאין חובה להתענות לא מטריחים לשלוח שלוחים.
 ומ"מ על תשעה באב יוצאים שכיון שהוכפלו בו צרות, חרב בית ראשון ושני, נלכדה ביתר ונחרשה העיר, לכן אף שאין גזירות ואין שלום מתענים.
- כיצד דרש ר' עקיבא את הפסוק של תאריכי הצומות?
 "צום הרביעי" - ט' בתמוז שבו הובקעה העיר. והכוונה רביעי לחודשים [וכן הלאה] החמישי - ט' באב שנשרף הבית. השביעי - ג' בתשרי שנהרג בו גדליה בן אחיקם וצמים כמו על החורבן ללמד ששקול מיתת צדיקים כשריפת הבית. "העשירי" - י' בטבת שסמך מלך בבל על ירושלים ואע"פ שבסדר הדברים הוא היה ראשון נכתב אחרון. לסדרם לפי סדר החודשים.
 ר' שמעון חולק - צום העשירי הוא אחרון בסדר הדברים. והוא - ה' בטבת שבאה השמועה לגולה ועשו יום שמועה כיום השריפה.
 מוסיף ר' שמעון שנראין דבריו, שהם לפי סדר הדברים.
- לרב ור' חנינא כשאין ביהמ"ק בטלה מגילת תענית. ולר' יוחנן וריב"ל לא בטלה. מהיכן הקשו על האומרים שבטלה?
 א. מעשה וגזרו תענית בחנוכה בלוד, וירד ר"א ורחץ ור' יהושע סיפר ואמרו לצמים צאו והתענו על מה שהתעניתם.
 ותירץ ר' יוסף שחנוכה שונה משום פירסומי ניסא.
 ב. נאמר במגילת תענית: שמלכות יון גזרה שלא להזכיר ש"ש. וכשיצחום תקנו שיהיו מזכירים ש"ש ואפילו בשטרות. והחכמים ביטלו זאת כדי שלא יהיה השטר באשפה ובג' תשרי הצליחו לבטל המנהג ועשו יו"ט, וסברה הגמ' שהיה זה לאחר החורבן. ותרצו שהיה זה קודם החורבן.